

TOMÁŠ PECINA

SLEZSKÁ 56 • 120 00 PRAHA 2 • ČESKÁ REPUBLIKA
TEL. 724029083, 222211784 • FAX 222211785 • E-MAIL tomas@pecina.cz

Obvodní soud pro Prahu 2

Francouzská 808/19
120 00 Praha 2

Sp. zn.: (nepředchází)

Žalobce: **Tomáš Pecina**
Slezská 56
120 00 Praha 2

Žaloba

**proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Ústředního
pozemkového úřadu, ze dne 23. 2. 2007, č. j. 44/07-17170-ST,**
podaná podle ustanovení § 244 *et seq.* občanského soudního řádu
(dále jen „OSŘ“)

Podepsáno elektronicky
Soudní poplatek: 1 000 Kč, k výzvě soudu
Přílohy: podle seznamu; dle textu

I.

Dne 21. 1. 2007 požádal žalobce Pozemkový úřad Brno-venkov, na adrese Kotlářská 902/53, 602 00 Brno (dále jen „**povinný subjekt**“), o v žádosti přesně specifikované podklady správních rozhodnutí. Ve své žádosti žalobce uvedl, že je-li to možné, požaduje tyto informace zaslat v elektronické podobě.

Povinný subjekt na žádost reagoval dne 5. 2. 2007 výzvou sp. zn. 182/07, č. j. 315/2007, v níž provedl předběžnou kalkulaci nákladů za požadované informace, dospěl k závěru, že tyto náklady budou činit cca 12 500 Kč, a vyzval žalobce k úhradě poloviny této částky na účet povinného subjektu.

Žalobce výzvě vyhověl, avšak podal proti ní zároveň dne 5. 2. 2007 stížnost ve smyslu ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**InfZ**“), v níž výši nákladů napadl a požádal nadřízený orgán o zjednání nápravy postupem podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. c) InfZ.

Výzvou ze dne 5. 3. 2007, sp. zn. 182/07, č. j. 543/2007 (dále jen „**kalkulace**“), povinný subjekt žalobci sdělil, že provedl definitivní kalkulaci nákladů, jež činí 9 938 Kč, a vyzval jej k úhradě zbývajících částky, tzn. 3 688 Kč. Této výzvě žalobce rovněž vyhověl.

Dne 6. 3. 2007 žalobce obdržel rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Ústředního pozemkového úřadu, ze dne 23. 2. 2007, č. j. 44/07-17170-ST (dále jen „**ministerstvo**“, resp. „**napadené rozhodnutí**“), jímž ministerstvo jeho stížnost jako nedůvodnou zamítlo a uvedlo, že povinný subjekt je při určování výše požadovaných nákladů vázán vnitrosortními předpisy, konkrétně ceníkem obsaženým v příkazu ministra zemědělství č. 11/2005.

Důkaz: žádost o informace ze dne 21. 1. 2007 - v příloze
výzva povinného subjektu ze dne 5. 2. 2007, sp. zn. 182/07, č. j. 315/2007 - v příloze
stížnost ze dne 5. 2. 2007 - v příloze
výzva povinného subjektu ze dne 5. 3. 2007, sp. zn. 182/07, č. j. 543/2007 - v příloze
rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Ústředního pozemkového úřadu, ze dne 23. 2. 2007, č. j. 44/07-17170-ST - v příloze

II.

Protože žalobce napadené rozhodnutí pokládal za nezákonné, podal proti němu dne 7. 3. 2007 k Městskému soudu v Praze správní žalobu a navrhl soudu, aby je zrušil a vrátil věc ministerstvu k novému projednání a rozhodnutí.

Usnesením ze dne 11. 11. 2008, č. j. 5 Ca 80/2007-33 (dále jen „**usnesení městského soudu**“), tento soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu žalobcovu správní žalobu odmítl a odkázal jej s jeho nárokem do občanského soudního řízení.

Žalobce má za to, že městský soud postupoval nesprávně, když ve věci použil judikát, který není po novele InfZ provedené zákonem č. 61/2006 Sb. použitelný; o tom svědčí už to, že žalobce byl jediným účastníkem řízení před ministerstvem a jeho návrh, který je žalobou (§ 246 odst. 1 *in fine* OSŘ), tudíž v souladu s ustanovením § 250a odst. 1 OSŘ nemůže mít žalovaného, když povinný subjekt účastníkem řízení před ministerstvem nebyl.

Praktický problém v občanském soudním řízení nastává i v otázce náhrady nákladů řízení, neboť v situaci absence žalovaného by soud nemohl úspěšnému žalobci přiznat nárok na jejich náhradu. Napadené rozhodnutí je typickým vrchnostenským správním aktem, nikoli rozhodnu-

tím správního orgánu o občanskoprávním sporu mezi účastníky, a k jeho přezkumu je proto příslušný soud ve správním soudnictví, nikoli soud v občanském soudním řízení.

Důkaz: usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2008, č. j. 5 Ca 80/2007-33 - v příloze

III.

Proto žalobce soudu navrhuje, aby usnesením vyslovil svou nepřislusnost a podal v souladu s ustanovením § 3 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. o rozhodování některých kompetenčních sporů

návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu

a aby zvláštnímu senátu navrhl rozhodnout, že příslušným k projednání věci je soud ve správním soudnictví.

IV.

Pro případ, že soud tomuto návrhu nevyhoví, žalobce mu předkládá návrh, který je obsahově víceméně shodný s jeho správní žalobou.

V.

Žalobce předesílá, že vzhledem k rozsahu požadovaných informací byl odpočátku srozuměn s tím, že povinný subjekt si za jejich poskytnutí bude účtovat náklady. Nemůže však přehlédnout, že podle kalkulace tyto náklady činí cca **8,50 Kč za stranu**, a to je částka zcela nepřiměřená, mnohonásobně přesahující skutečné náklady, které povinnému subjektu v souvislosti s poskytnutím informací žalobci vznikly.

VI.

Žalobce především požádal povinný subjekt, aby mu informace poskytl v elektronické podobě. Podle ustanovení § 4 odst. 5 InfZ, pokud je to možné s přihlédnutím k povaze podané žádosti a způsobu záznamu požadované informace, poskytnou povinné subjekty informaci v elektronické podobě.

Ani povinný subjekt, ani žalovaný přitom nevysvětlil, proč by požadované informace nemohly být zčásti nebo zcela poskytnuty elektronicky, když nelze rozumně pochybovat o tom, že povinný subjekt příslušnou technikou, umožňující provést digitalisaci papírových podkladů, disponuje, a tento způsob poskytnutí informací by výrazně snížil materiálové náklady i pracnost na straně povinného subjektu (stejně jako na straně žalobce, který s jinými než elektronickými dokumenty nepracuje a musí proto papírové podklady stejně sám digitalisovat), stejně jako složitost při manipulaci s velkým počtem papírových dokumentů.

VII.

Správná však není kalkulace ani pokud jde o cenu za pořízení a zaslání papírových kopií.

Podle ustanovení § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

Toto ustanovení bylo do InfZ zařazeno novelou provedenou zákonem č. 61/2006 Sb. (dále jen „**novela**“), kterou byla do vnitrostátní legislativy transponována Směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru¹ (dále jen „**Směrnice**“). Konkrétně odst. 14 preambule Směrnice uvádí:

Při vybírání poplatků by celkový příjem neměl přesahovat celkové náklady na shromažďování, vytváření, reprodukci a šíření dokumentů, případně se započítáním přiměřeného zisku s příslušným ohledem na požadavky samofinancování dotyčného subjektu veřejného sektoru. Vytváření zahrnuje vypracování a sestavování, rozšiřování může rovněž zahrnovat uživatelskou podporu. Náhrady nákladů, včetně přiměřeného zisku, odpovídající platným účetním zásadám a příslušné metodě stanovení nákladů dotyčného subjektu veřejného sektoru představují horní hranici poplatků, protože je třeba vyloučit nadměrně vysoké ceny. Horní hranice poplatků je stanovena touto směrnicí, aniž je dotčeno právo členských států nebo subjektů veřejného sektoru vybírat nižší nebo vůbec žádné poplatky, a členské státy by měly podporovat subjekty veřejného sektoru, aby dokumenty poskytovaly za poplatky, které nepřesahují mezní náklady na reprodukci a šíření dokumentů.

Tyto požadavky jsou konkretisovány v čl. 6 Směrnice: „*Jsou-li vybírány poplatky, nesmí celkový příjem z poskytování a povolování opakovaného použití dokumentů přesahovat náklady na jejich shromažďování, vytváření, reprodukci a šíření se započítáním přiměřeného zisku. Poplatky jsou v příslušném účetním období určovány z hlediska nákladů a stanoveny v souladu s účetními zásadami použitelnými pro příslušné subjekty veřejného sektoru.*“

Jak se uvádí v důvodové zprávě k novele², Směrnice ukládá členským státům upravit maximální horní hranici poplatků tak, aby subjekty veřejného sektoru poskytovaly informace za poplatky, které nepřesahují mezní náklady na reprodukci a rozšiřování dokumentů. Směrnice tedy nenařizuje, jaké informace a za jaké poplatky mají být zpřístupněny, ale pokud informace zpoplatňovány jsou, tak celkový příjem za poskytování nesmí překročit skutečné náklady spojené se zpracováním, pořízením, vedením a poskytnutím informace, zvýšené o přiměřený zisk. Z doporučení Směrnice vyplývá, že pokud nejsou informace poskytovány zdarma, je žádoucí, aby byly poskytovány maximálně ve výši nepřevyšující náklady spojené s poskytnutím informace.

Výkladem ustanovení § 17 odst. 1 InfZ *sub specie* těchto podpůrných pramenů je tedy nutno dovodit, že náklady podle tohoto ustanovení se rozumí *skutečné náklady*, nikoli náklady stanovené administrativně instrukcí ústředního správního úřadu, a povinný subjekt není oprávněn účtovat žalobci položku nazvanou „počet hodin“ (navíc v enormně vysokém rozsahu 6 600 Kč), neboť v daném případě nelze hovořit o mimořádně rozsáhlém vyhledání informací (odst. 17 odst. 1 InfZ *a contrario*), nýbrž požadovanými informacemi je prostá kopie spisového materiálu vedeného povinným subjektem.

Možnost, aby povinné subjekty účtovaly žadatelům i přiměřený zisk, Směrnicí *expressis verbis* připuštěná, nebyla novelou do InfZ včleněna a je tudíž nepřípustná.

¹ CELEX: 32003L0098, na <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:345:0090:01:CS:HTML>
² sněmovní tisk č. 991/0, na <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=991&CT1=0>

VIII.

Pokud jde o výši skutečných nákladů, tam lze orientačně vyjít z informací, presentovaných výrobcí kopírovací techniky (příčemž lze očekávat, že u tohoto druhu marketingové komunikace dojde záměrně k určité deformaci výše nákladů na kopii směrem dolů).

Par exemplum, výrobce kopírky Ricoh FT3613/3813 (což je běžná kopírka formátu A3 nejnižší třídy) uvádí, že cena za jednu kopii A4 činí 0,13-0,20 Kč³, a údaje dalších výrobců se pohybují v obdobných relacích.

Ani se započtením ceny kopírovacího papíru nelze tedy než dospět k závěru, že skutečné náklady na pořízení jedné kopie jsou nižší než 0,50 Kč za stranu, a je tedy zcela nepřiměřené, aby povinný subjekt za jednu kopii účtoval žalobci částku 1,40 Kč (nehledě na položku „počet hodin“), když i v komerčních nabídkách tzv. copy center lze při požadovaném počtu více než 1 000 kopií dojít k ceně podstatně příznivější.

Jestliže napadené rozhodnutí tyto argumenty žalobce nevzalo vůbec v úvahu a omezilo se na konstatování, že „náklady“ jsou stanoveny vnitroresortní instrukcí, pochybilo, a je na místě navrhnout, aby soud napadené rozhodnutí změnil tak, že ve smyslu ustanovení § 16a odst. 7 písm. b) InfZ výši úhrady sníží na přiměřenou částku, jež by podle názoru žalobce měla vzhledem k rozsahu poskytnutých informací činit 500 Kč.

IX.

Usnesením městského soudu bylo žalobci doručeno dne 29. 11. 2008, tato žaloba je proto podávána ve lhůtě jednoho měsíce ve smyslu ustanovení § 82 odst. 3 OSŘ.

Věcná příslušnost okresního soudu plyne z ustanovení § 249 odst. 1 OSŘ a místní příslušnost je dána domicilem žalobce ve smyslu ustanovení § 250 odst. 1 písm. b) OSŘ, proto soudem příslušným k projednání žaloby je Obvodní soud pro Prahu 2.

X.

Žalobce proto navrhuje, aby soud, pokud nevyhoví žalobcovu podnětu k podání návrhu na zahájení kompetenčního sporu před zvláštním senátem, po projednání jeho žaloby vydal tento

rozsudek:

Výše úhrady za poskytnutí informací původně určená Pozemkovým úřad Brno-venkov v jeho přípisu ze dne 5. 3. 2007, sp. zn. 182/07, č. j. 543/2007, na 9 938 Kč, se podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, snižuje na 500 Kč.

V Praze dne 30. listopadu 2008

Tomáš Pecina

3 <http://www.ricoh-avs.cz/ft3613-3813.htm>

Seznam příloh:

1. žádost o informace ze dne 21. 1. 2007
2. výzva povinného subjektu ze dne 5. 2. 2007, sp. zn. 182/07, č. j. 315/2007
3. stížnost ze dne 5. 2. 2007
4. výzva povinného subjektu ze dne 5. 3. 2007, sp. zn. 182/07, č. j. 543/2007
5. rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Ústředního pozemkového úřadu, ze dne 23. 2. 2007, č. j. 44/07-17170-ST
6. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2008, č. j. 5 Ca 80/2007-33